

ΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Υπό ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑ, Δρος Χημικού, Τεχνικού Συμβούλου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αι πλουτοπαραγωγικαί πηγαί μιάς χώρας είναι ή καλλιεργήσιμος γή, τὰ δάση, ή θάλασσα, ο δρυκτός πλοῦτος, ο υδατικός πλοῦτος, αι πηγαί ἐνεργείας και τέλος ή διανοητική και σωματική ἐργασία τῶν κατοίκων της. Τὰ διὰ τῆς συμβολῆς τῆς ἐργασίας παραγόμενα ἀγαθὰ δίδουν εις τὸν πληθυσμὸν τὴν δυνατότητα νὰ διατραφή και νὰ ικανοποιήσῃ τὰς ἀνάγκας του και δίδουν ἐμμέσως εις τὸ Κράτος τὴν δυνατότητα νὰ ἀνταποκριθῇ εις τὰ ἔξοδα τῆς Διοικήσεως, τῆς ἀμύνης τῆς Χώρας και τῆς προόδου αὐτῆς. Ἐὰν μία χώρα δὲν παράγῃ ἀρκετὰ ἀγαθὰ, τότε και ο πληθυσμὸς ὑποφέρει και τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους δὲν πηγαίνουν καλά. Τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους βασίζονται, ὡς γνωστόν, εις τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων, ἀλλὰ διὰ νὰ εἰσπραχθοῦν οἱ φόροι πρέπει νὰ προϋπάρξῃ παραγωγική ἐργασία, ή ὅποια πραγματικῶς δημιουργεῖ τὸν πλοῦτον. Ἐὰν δὲν ὑπάρξῃ δημιουργία πλοῦτου, δὲν είναι δυνατή ή εἰσπραξις φόρων. Ἐπομένως ή οἰκονομία μιάς χώρας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν παραγωγὴν ἀγαθῶν και ή χώρα ἐν συνόλῳ ἀποτελεῖ μίαν μεγάλην τεχνικοοικονομικὴν ἐπιχείρησιν.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν διαφόρων πλουτοπαραγωγικῶν κλάδων μιάς χώρας δὲν είναι δυνατόν νὰ είναι μονόπλευρος εις τὰ σύγχρονα Κράτη. Δὲν είναι δυνατόν νὰ νοηθῇ π.χ. ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας χωρὶς παράλληλον ἀνάπτυξιν και τῆς βιομηχανίας, διότι οἱ διάφοροι κλάδοι ἀλληλοβοηθοῦνται και ἀλληλοὑποστηρίζονται. Τοῦτο ἰσχύει ἀκόμη περισσότερο διὰ χώρας πού στεροφῶνται ἀφθῶν καλλιεργησίμων γαιῶν ἢ μεταλλευτικῶν πλοῦτον ἢ ἄλλου εἶδους φυσικοῦ πλοῦτου ἰκανοῦ διὰ νὰ καλύψῃ μόνος τὰς ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν αἱ Χῶραι προσφεύγουν εις τὴν καλλιτέραν ἀξιοποίησιν τῶν ἰδίων προϊόντων των ἢ ἄλλων πρώτων ὑλῶν εἰσαγομένων ἀπὸ ἄλλας χώρας διὰ τῆς συμβολῆς τῆς πνευματικῆς και σωματικῆς ἐργασίας τοῦ πληθυσμοῦ των. Ἡ ἀξιοποίησις αὐτῆ γίνεται διὰ τῆς βιομηχανίας.

Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀξιοποιήσεως αὐτῆς ἀπαιτοῦνται μηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις, ἐνέργεια και ἀνθρώπινος ἐργασία. Συνεπῶς ή βιομηχανία ἐξυπηρετεῖ τὸ κεφάλαιον και ἀξιοποιεῖ τὴν ἐργασίαν.

Η ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Εἰς τὴν χώραν μας ή βιομηχανία είναι ἀκόμη μικρά. Ὁ ἐπιθεωρητῆς βιομηχανίας κ. Ν. Σίδερης ἔδωσε τελευταίως εις τὴν σειράν αὐτὴν τῶν ὁμιλιῶν μίαν πλήρη εἰκόνα τῆς ἐξελίξεως τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος μέχρι σήμερον. Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπαναλάβω μερικοὺς χαρακτηριστικοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν.

Τὸ 1922 ή βιομηχανία μας ἀπασχόλει 60.000 άτομα, τὸ 1939 120.000 και τὸ 1950 150.000 άτομα. Ἡ ἀξία τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς μας ἀνήλθε ἀπὸ τὸ 1939 μέχρι τὸ 1950 κατὰ 20%. Ἡ ἐγχώριος βιομηχανία καλύπτει σήμερον τὰ 82% περίπου τῶν ἐπιτοπιῶν ἀναγκῶν

μας, ἐνῶ τὸ 1928 ἐκάλυπτε μόνον τὰ 60%, και κατὰ κλάδους αἱ βιομηχαναίαι δέρματος, ξύλων, κλωστοῦφαντουργίας, διατροφῆς, οἰκοδομικῶν ὑλικῶν και καπνοῦ, καλύπτουν ἀπὸ 90—100 % τῶν ἀναγκῶν, αἱ βιομηχαναίαι χάρτου τὰ 80% και αἱ χημικαὶ και μηχανουργικαὶ βιομηχαναίαι τὰ 50—60 %. Ἐχομεν δηλαδὴ ἀξιόλογον ἐγχώριον βιομηχανίαν ἀλλὰ ή εἰκὼν είναι διαφορετική ὅταν ἐξετάσωμεν πόσαι είναι αἱ ἀνάγκαι πού καλύπτει.

Θὰ σὰς δώσω μερικοὺς συγκριτικοὺς ἀριθμοὺς διὰ τὴν κατανάλωσιν ὠρισμένων βιομηχανικῶν προϊόντων χαρακτηριστικῶν διὰ κάθε κλάδον εις τὴν χώραν μας και εις ἄλλας χώρας. Ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις θάμβακος ἀνέρχεται περίπου εις 4 κιλά ἐτησίως, ἐνῶ εις ἄλλας χώρας ὑπερβαίνει τὰ 10 κιλά. Ἡ κατανάλωσις σιδήρου είναι περὶ τὰ 25 κιλά, ἐνῶ εις ἄλλας χώρας φθάνει τὰ 100—300 κιλά. Κάθε Ἑλληὴ καταναλίσκει 7 κιλά χάρτου, ἐνῶ κάτοικοι ἄλλων χωρῶν καταναλίσκουν 5—10 φορές περισσότερο. Διὰ τὴν χημικὴν βιομηχανίαν χαρακτηριστικὴ είναι ή κατανάλωσις θεϊκοῦ ὀξέος. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξοδεύομεν περὶ τὰ 10 κιλά κατὰ κεφαλὴν, ἐνῶ ἄλλου φθάνουν και ὑπερβαίνουν τὰ 50 κιλά. Ἡ κατανάλωσις σάπωνος θεωρεῖται ὡς δείκτης τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου ἐνὸς λαοῦ. Ἐξοδεύομεν 3,5 κιλά κατὰ κεφαλὴν, δηλαδὴ 3 φορές ὀλιγώτερον ἀπὸ ἄλλας εὐημερούσας χώρας. Ἡ κατανάλωσις ἐνεργείας είναι περὶ τὰς 10 φορές μικρότερα. Δηλαδὴ γενικῶς ὁ Ἑλληὴν καταναλίσκει κατὰ μέσον ὄρον βιομηχανικὰ προϊόντα 5—10 φορές ὀλιγώτερα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν. Ὑπερβαίνομεν βέβαια εις πολλὰ εἶδη τὴν κατανάλωσιν τῶν ἄλλων Βαλκανικῶν Χωρῶν και ἄλλων καθυστερημένων λαῶν, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Αὐταὶ είναι αἱ πενιχραὶ μας ἀνάγκαι πού δὲν κατορθῶναι καν νὰ καλύψῃ ή ἑλληνικὴ βιομηχανία. Ἀνέφερα τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς ὄχι διὰ νὰ σὰς ἀπογοητεύσω ἀλλὰ ἀντιθέτως διὰ νὰ σὰς δώσω μίαν εἰκόνα τῶν δυνατοτήτων πού ὑπάρχουν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας.

ΑΙ ΝΕΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΙ ΚΑΙ Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς κατοχῆς και ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως και ἐντεῦθεν πλείστοι ὄσοι, εἴτε μεμονωμένως, εἴτε ὁμαδικῶς, φιλικαὶ ὀργανώσεις και ἐπίσημοι Ὄργανισμοὶ ἐμελέτησαν, ὠμίλησαν και ἔγραψάν διὰ τὰς δυνατότητας αὐτάς. Ἐφόσον δὲν ἔγινεν ἀκόμη τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά, ἐκεῖνοι πού πιστεύουν εις τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας και εις τὰ ὠφελήματα πού θὰ προκύψουν διὰ τὸ κοινωνικὸν σύνολον ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνουν μέχρις ὅτου πραγματοποιηθοῦν. Ἄλλωστε ὁ καιρὸς πού περνάει μὰς φέρνει νέα διδάγματα και ἔτσι ή κάθε ἐπανάληψιν κάτι νέον προστίθεται. Ἐχομεν ὑποχρέωσιν νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνωμεν μέχρις ὅτου γίνουν κοινὴ συνείδησις και μέχρις ὅτου εὑρεθοῦν οἱ ἀνθρώποι πού θὰ κατορθώσουν νὰ τὰ πραγματοποιήσουν. Ἄς ἐνθυμηθῶμεν λοιπὸν και πάλιν εις γενικὰς γραμμάς ποῖοι είναι οἱ νέοι βιομηχανικοὶ κλάδοι πού μποροῦν νὰ ἀναπτυχθοῦν εις τὴν χώραν μας.

Ὁ καθηγητῆς κ. Στ. Κατράκης ἐξέθεσεν εις τὴν αἴθου-

σαν αυτήν πόσος είναι ὁ μεταλλευτικὸς πλοῦτος τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλλάς ἔχει σημαντικὰ κοιτάσματα σιδηρομεταλλευμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶναι δυνατόν νὰ βασισθῆ μία ἐγκατάστασις σιδηρομεταλλουργίας ἱκανὴ νὰ καλύψῃ ὅλας μας τὰς ἀνάγκας εἰς τρέχοντα εἶδη χυτοσιδήρου καὶ χάλυβος. Ἀπὸ τὴν ἐξαγωγήν τῶν σιδηρομεταλλευμάτων μας εἰσεπράτταμεν προπολεμικῶς ἐλάχιστον ποσοστὸν τοῦ συναλλάγματος ποῦ μᾶς ἐχρειάζετο διὰ νὰ προμηθευθῶμεν τὰς τρεχούσας ποιότητας χυτοσιδήρου καὶ χάλυβος, ἐνῶ ἀντιθέτως τὰ ἐξαγόμενα μεταλλεύματα περιείχον περισσότερον σίδηρον ἀπὸ ἐκεῖνον ποῦ εἰσηγάγαμεν καὶ αἱ ἀνάγκαι μας αὐξάνουν διαρκῶς. Ἄλλ' ἐὰν ἐχάσαμεν τὴν γερμανικὴν ὑψικάμινον δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλειψῶμεν τὴν ἴδρυσιν τῆς σιδηρομεταλλουργίας. Διὰ τὴν περίπτωσιν μας ἄλλωστε πιθανὸν νὰ ἐνδείκνυται περισσότερον ἢ ἠλεκτρικὴ κάμινος, ποῦ χρειάζεται πολὺ ὀλιγώτερον κῶκ. Προϋπόθεσις δέβαια εἶναι ἡ εὐθητὴ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια, δηλαδὴ ἡ ἐκτέλεσις τῶν μεγάλων ἐνεργειακῶν ἔργων. Μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σιδηρομεταλλουργίας καὶ τῆς λοιπῆς βιομηχανίας θὰ ἀναπτυχθῆ αὐτομάτως καὶ ἡ μηχανουργικὴ βιομηχανία, ἡ ὁποία εἶναι συγχρόνως τόσοσ χρήσιμος καὶ διὰ τὸν ἐφοδισμὸν τῆς γεωργίας καὶ τῆς λοιπῆς βιομηχανίας μὲ μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα. Τὸ κῶκ ποῦ θὰ χρειασθῆ θὰ τὸ παρασκευάσωμεν ἐδῶ ἀπὸ εἰσαγόμενον λιθάνθρακα, διότι καὶ συναλλαγματικῶς συμφέρει καὶ θὰ κερδίσωμεν ὅλα τὰ δευτερεύοντα προϊόντα τῆς ἀποστάξεως, ποῦ ἀποτελοῦν τὴν βάση πλῆθους ἄλλων χημικῶν βιομηχανιῶν.

Ἐχομεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀρίστους βωζίτας εἰς ἀπεριόριστα ποσὰ καὶ αἱ ἐξαγωγαὶ μας ἀνέρχονται εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων τόνων ἐτησίως, ἐνῶ ἂν εἶχομεν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν θὰ ἤμπορούσαμεν νὰ παραγάγωμεν καὶ νὰ ἐξαγάγωμεν ἀλουμίνιον καὶ ἀλουμίνας. Ἐχομεν μεταλλεύματα μαγνησίου, χρωμίου, νικελίου καὶ μαγγανίου ὅλα εἰς ποσότητας καὶ εἰς θέσεις καταλλήλους πρὸς ἐκμετάλλευσιν, ποῦ ἐξάγομεν ἀκατέργαστα, διότι καὶ αὐτὰ περιμένουν τὴν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν διὰ νὰ ἀξιοποιηθῶν. Μὲ τὴν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν θὰ παραγάγωμεν καὶ ἀνθρακασθέσιον, ποῦ ἀποτελεῖ σήμερον τὴν βάση πλῆθους συνθετικῶν χημικῶν προϊόντων.

Περιβαλλόμεθα ἀπὸ θάλασσαν καὶ τὸ κλίμα μας εὐνοεῖ ἰδιαίτερος τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀλυκῶν. Αἱ γενόμεναι μελέται ἀπέδειξαν ὅτι ἤμποροῦμεν νὰ παραγάγωμεν εὐθηνότατον μαγειρικὸν ἄλας πρὸς ἐξαγωγήν καὶ πρὸς παρασκευὴν ἀνθρακικῆς καὶ καυστικῆς σόδας.

Ἐχομεν πλουσιώτατα κοιτάσματα λιγνίτου, τὰ ὁποία εἰς οἰανδήποτε ἄλλην χώραν θὰ εἶχαν γίνει πρὸ πολλοῦ πηγὴ πλοῦτου διὰ τὴν περιοχὴν των καὶ διὰ τὴν χώραν ὀλόκληρον. Τώρα μόνις ἀρχίζομεν μίαν σοβαρὰν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τούτων, ἡ προσπάθεια ὅμως αὐτῆ προσκόπτει διαρκῶς εἰς διάφορα ἐμπόδια. Ἡ γεωργία μας ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ ἀζώτουχα λιπάσματα. Αἱ εἰσαγωγαὶ μας ἰσοδυναμοῦν περίπου πρὸς 20.000 τόνους κατ' ἔτος καὶ αὐξάνονται διαρκῶς, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι πρέπει νὰ ὑπερβῶμεν τοὺς 50.000 τόνους χωρὶς νὰ ἀποκλείεται νὰ ὑπερβῶμεν καὶ τοὺς 100.000 τόνους. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρω ὅτι κάθε κιλὰν ἀζώτου ποῦ δίδομεν εἰς τὴν γῆν ἀποδίδει 20 κιλὰ δημητριακά, 100 κιλὰ πατάτας, 125 κιλὰ τεύτλα περισσότερον ἀπὸ τὴν συνήθη ἐσοδειαν. Παρὰ ταῦτα, τὸ ἐργοστάσιον δεσμεύσεως τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀζώτου περιμένει ἀκόμη τὴν πραγματοπο-

ῆσιν του καὶ ὁ λιγνίτης τῆς Πτολεμαίδος περιμένει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀξιοποίησιν του.

Μὲ τὸν λιγνίτην μας μποροῦμε νὰ καλύψωμεν μὲγα μέρος τῶν ἐνεργειακῶν μας ἀναγκῶν, ὄχι μόνον τῶν βιομηχανικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν οἰκιακῶν. Αἱ ἀνάγκαι τῆς οἰκιακῆς μας οἰκονομίας ἀντιπροσωπεῖουν περίπου τὰ 50% τῶν ἐνεργειακῶν μας ἀναγκῶν. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς δασῶν κ. Α. Χριστοδουλόπουλος μᾶς ἐτόνισε προχθὲς ἀκόμη εἰς αὐτὴν τὴν αἴθουσαν ποῖαν καταστροφὴν κάνει ἡ ἀλόγιστος ὑλοτομία πρὸς παραγωγήν καυσοξύλων. Μὲ τὸν λιγνίτην μας μποροῦμε νὰ παραγάγωμεν εὐθηνὸν φωταέριον ἀπὸ ἐργοστάσια ἱδρυθησόμενα κοντὰ εἰς μεγάλα ἢ μικρὰ λιγνιτωρυχεῖα καὶ νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὰς γειτονικὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς Ἀθήνας ἀκόμη. Τὸ φωταέριον εἶναι τόσοσ εὐχρηστον ὥστε μπορεῖ νὰ ἐκτοπίσῃ κάθε ἄλλο καύσιμον εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ βιοτεχνίαν. Ἀπὸ τὸν λιγνίτην μποροῦμε ἐπίσης νὰ παραγάγωμεν πολυτιμώτατα συνθετικὰ χημικὰ προϊόντα καὶ πλαστικὰς ὕλας ποῦ τόσοσ ταιριαζοῦν πρὸς τὰς λεπτοουργικὰς ἰκανότητες τοῦ Ἑλληνικοῦ τεχνίτου.

Ὅπως σὰς ἀνέφερα ἤδη, ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις ἐνεργείας εἰς τὴν χώραν μας εἶναι σχεδὸν 10 φορὲς μικρότερα ἀπὸ ἄλλας βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας. Καὶ ὅμως ἡ ἐνέργεια εἶναι ἡ βάση διὰ τὴν ἴδρυσιν ἄλλων βιομηχανιῶν. Ἡ Νορβηγία καὶ ἡ Ἑλβετία ἐδημιούργησαν χάρις εἰς τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα τῶν μεγάλων βιομηχανίας βασίζομεναι εἰς εἰσαγωγήν πρώτων ὑλῶν. Ἡμεῖς ἔχομεν πρώτας ὕλας καὶ ἔχομεν τὴν δυνατότητα παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀλλὰ μόνις τώρα ἀρχίζομεν μὲ βραδὺν ρυθμὸν τὴν πραγματοποίησιν ὑδροηλεκτρικῶν καὶ θερμοηλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων. Ἡ Γαλλία κατέστρωσε μεταπολεμικῶς εὐρύτατον πρόγραμμα ὑδροηλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, ἐπραγματοποίησε δὲ ἤδη μὲγα μέρος τούτου. Τὸ παράδειγμα τῆς ἀκολουθεῖ καὶ ἡ Ἰταλία, ἐνῶ ἡ Γερμανία βασίζει τὰς ἐνεργειακὰς τῆς ἀνάγκας κυρίως εἰς τὸν λιγνίτην, ποῦ εἶναι ὁμοιότατος πρὸς τὸν λιγνίτην τῆς Πτολεμαίδος.

Οἱ προϋπολογισμοὶ ποῦ ἔγιναν διὰ τὸ κόστος τοῦ παραχθσομένου ΩΧΒ καταλήγουν εἰς πολὺ εὐνοικὰ ἀποτελέσματα. Ὁ μηχανικὸς κ. Χ. Δαυτῆ ἐκθέτει εἰς πρόσφατον δημοσίευσμά του κατὰ τρόπον σαφὴ καὶ πειστικὸν τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν πραγματοποίησιν τῶν νέων ἐνεργειακῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων.

Τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῆς συνεργασίας τῆς γεωργίας μὲ τὴν βιομηχανίαν ἔχουν γενικῶς ἀναγνωρισθῆ, ἀλλὰ δὲν κατῶρθωσαν ἀκόμη νὰ χρησιμεύσουν ὡς παράδειγμα διὰ τὴν ἴδρυσιν ζαχαροβιομηχανίας, ἂν καὶ θὰ μᾶς ἐπέφερον οἰκονομίαν συναλλάγματος περίπου 4.000.000 δολλαρίων. Ἡ καλλιέργεια τῶν τεύτλων προκαλεῖ σημαντικὴν βελτίωσιν τῶν ἐδαφῶν καὶ παρέχει ἀξιόλογα δευτερεύοντα κτηνοτροφικὰ προϊόντα.

Ἐπὶ ὑπάρχει καὶ μία βιομηχανία μεγάλου ἐνδιαφέροντος ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ βασισθῆ ἐπὶ ἐγχωρίας πρώτης ὕλης, διότι δὲν τὴν ἔχομεν, ἐνῶ ἔχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς. Πρόκειται διὰ τὴν βιομηχανίαν πετρελαίου. Ἡ βενζίνη, τὸ πετρέλαιον ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς καύσεως, τὰ ὀρυκτέλαια καὶ ἡ ἀσφαλτος ἀποτελοῦν ὑλικά ἀπαραίτητα διὰ τὴν σημερινὴν ζωὴν καὶ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὰ φέρωμεν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν,

ἐνῶ ἄλλαι χώραι, πού ἐπίσης δὲν διαθέτουν πετρελαιοπηγὰς, ἐνισχύθησαν πλουσίως ἀπὸ τὸ Σχέδιον Μάρσαλ καὶ ἱδρυσαν ραφφιναρίας πετρελαίου ἱκανὰς νὰ καλύψουν ὅλας τὰς ἀνάγκας των καὶ νὰ κάμουν καὶ ἐξαγωγὰς. Καὶ μόνον ἡ Ἑλλάς, ἂν καὶ πλεονεκτεῖ γεωγραφικῶς, δὲν κατώρθωσεν ἀκόμη, λόγῳ κακοῦ χειρισμοῦ, νὰ ἀποκτήσῃ ἰδίαν ραφφιναρίαν πού θὰ τῆς ἐπέφερον εἰς τὸ προσεχές μέλλον συναλλαγματικὴν οἰκονομίαν 10 ἑκατομμυρίων δολλαρίων.

Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὰς δυνατότητας ἐπεκτάσεως τῆς ὑφισταμένης βιομηχανίας. Ἡ κλωστοῦφαντουργία ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερον κλάδον. Πρὸ εἰκοσαετίας ἀκόμη ἡ Ἑλλάς εἰσήγε σημαντικὰ ποσὰ βάμβακος, ἐνῶ σήμερον ἔχομεν αὐτάρκειαν καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν καλλιέργειῶν συνεχίζεται. Τὸ βαμβάκι εἶναι πολυτιμότερον γεωργικὸν προϊόν, διότι χρειάζεται πολλὰ ἐργατικά, ἀπὸ τὴν καλλιέργειαν μέχρι τῶν τελικῶν προϊόντων. Ὅπως σὰς εἶπα, ἡ κατανάλωσις μας εἶναι τὸ 1)3 ἀπὸ ὅ,τι εἶναι εἰς ἄλλας εὐμερούσας χώρας, ἔχομεν λοιπὸν μεγάλας δυνατότητας καταναλώσεως, ἐφόσον θὰ ἀνέρχεται τὸ βιοτικὸν μας ἐπίπεδον. Παρὰ τὴν ἑξῆς θὰ ἔχωμεν περισσότερον βαμβακέλαιον καὶ βαμβακόπιπταν διὰ τὴν κτηνοτροφίαν μας. Αἱ γειτονικαὶ μας χώραι χρειάζονται βαμβακερὰ καὶ ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς μας θὰ αὔξησῃ καὶ τὰς σημερινὰς μικρὰς ἐξαγωγὰς μας.

Ἡ βιομηχανία ἀμύλου καὶ ἀμυλοσακχαροῦ, βασισμένη εἰς τὸν ἀραβόσιτον, ἀναπτύσσεται συνεχῶς περισσότερον.

Ἡ παραγωγή, ὁ ἐξευγενισμὸς καὶ ἡ ὑδρογόνωσις τῶν ἐλαίων ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ μεγάλας προόδους. Ἡ οἰνοπνευματοποιία δὲν ἀναπτύσσεται ὅπως θὰ ἔπρεπε. Ἐχομεν τὸ ἀκριβότερον οἰνόπνευμα τοῦ κόσμου, ἐπειδὴ εἰς τὴν χώραν μας ἀνθεὶ ἡ σταφυλὴ καὶ ὁ Σταφιδικός Ὄργανισμὸς παρεξηγῶν τὴν ἀποστολὴν του φορολογεῖ δι' ἴδιον λογαριασμὸν κάθε πρώτην ὕλην τῆς οἰνοπνευματοποιίας. Ἐν τούτοις τὸ οἰνόπνευμα εἶναι πρώτη ὕλη διὰ πολλὰς χημικὰς βιομηχανίας, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς ὑψηλῆς του τιμῆς δὲν δημιουργοῦνται.

Ἡ σαπυνοποιία, ἡ θυροσοδειά, ἡ βιομηχανία ρητίνης ἔχουν ἀκόμη σοβαρὰς δυνατότητας ἐξελιξέως. Ἡ κονσερβοποιία βοηθεῖ σημαντικώτατα εἰς τὴν καλλιτέραν ἀξιοποίησιν τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων.

Ἡ χαρτοβιομηχανία μας, ἂν καὶ καλύπτει τὰ 80% τῶν ἀναγκῶν μας, βασίζεται εἰς χαρτόμαζαν εἰσαγομένην ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, καθὼς καὶ ἡ παραγωγή τεχνητῆς μετὰξις. Μὲ τὸ ἱδρῦμενον εἰς Λάρισαν ἐργοστάσιον χαρτομάξις ἀπὸ ἄχυρον ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἐξοικονομηθοῦν 3—4 ἑκατομμύρια ἐξαγόμενα δολλάρια καὶ αἱ δυνατότητες δὲν ἐξαντλοῦνται διότι μποροῦν νὰ ἱδρυσθῶν καὶ ἄλλα παρόμοια ἐργοστάσια. Ἐξ ἄλλου ὁ κ. Χριστοδουλόπουλος μὰς εἶπε προχθὲς ὅτι εἶναι πολὺ πιθανὴ ἡ δυνατότης ἱδρύσεως ἐργοστασίου κυτταρίνης ἀπὸ ἐγγώριον ξυλέταν.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω βιομηχανίας, πού βασίζονται κυρίως ἐπὶ γεωργικῶν προϊόντων, ἔχομεν καὶ ἄλλας ἀξιοποιούσας μεταλλευτικὰ προϊόντα. Ἀπὸ ἑλληνικοὺς σιδηροπυρίτας παράγεται θεικὸν ὄξυ ἄλλὰ τὸ κόστος εἶναι ἀκόμη ὑψηλὸν καὶ τούτο δυσχεραίνει τὴν ἀνάπτυξιν ἄλλων χημικῶν βιομηχανιῶν. Ἡ παραγωγή τοῦ τιμμέντου, ἡ ὑαλοουργία, ἡ κεραμική, ἡ βιομηχανία χρωμάτων, φαρμάκων, βερνικῶν καὶ καουτσούκ ἐξελισσονται συνεχῶς.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα καταφαίνεται ὅτι ἡ ὑφισταμένη βιομηχανία ἀναπτύσσεται αὐτομάτως χάρις εἰς

τὰς προσπάθειαι τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπιχειρήσεων, τούτο ὁμως δὲν συμβαίνει μὲ τὰς νέας βιομηχανίας πού πρέπει νὰ ἱδρυσθῶν.

ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Νομίζω ὅτι θὰ ἐξέφευγε ἀπὸ τὸ θέμα τῆς ἀποφινῆς μου ὀμιλίας ἡ ἐξέτασις τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τῶν ὀφελημάτων πού θὰ προκύψουν χωριστὰ ἀπὸ κάθε μίαν νέαν βιομηχανίαν. Περιορίζομαι νὰ σὰς ἀναφέρω τὰ ἀκόλουθα. Ἀπὸ τὰ 65 δισεκατομμύρια δραχμῶν τοῦ προπολεμικοῦ μας ἔθνικοῦ εἰσοδήματος, ἡ βιομηχανία ἐκάλυπτε τὰ 8 δισεκατομμύρια, δηλαδὴ περὶ τὰ 80 ἑκατομμύρια δολλάρια. Ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς πού σὰς ἀνέφερα διὰ τὴν κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσιν πρέπει ἀσφαλῶς νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ δεκαετίαν μποροῦμε νὰ ἔχωμεν αὐτόματον τριπλασιασμὸν τῆς ὑφισταμένης βιομηχανίας. Ἐάν προσθέσωμεν καὶ τὰς νέας βιομηχανίας, τότε θὰ φθάσωμεν εἰς πενταπλασιασμὸν τοῦ ἐκ τῆς βιομηχανίας ἔθνικοῦ εἰσοδήματος. Τὸ ἐμπορικὸν μας ἰσοζύγιον θὰ κερδίσῃ ἄνω τῶν 100 ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Εἰς τὰς νέας μόνον βιομηχανίας θὰ εὔρουν ἀπασχόλησιν περὶ τὰς 30 χιλιάδας άτομα καὶ περὶ τὰς 100 χιλιάδας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑφισταμένης. Πλὴν τούτου, κάθε μία ἀπὸ τὰς νέας βιομηχανίας στέκει ἀπολύτως καὶ ὡς ἐπιχειρήσις χωρὶς καμμίαν δασμολογικὴν προστασίαν καὶ μὲ διάθεσιν τῶν προϊόντων εἰς τὰς διεθνεῖς τιμὰς.

Παρὰ ταῦτα, αἱ βιομηχαναὶ δὲν ἱδρύνονται, διότι οἱ ἀρμόδιοι δὲν πιστεύουν ἢ δὲν θέλουν νὰ πιστεύσουν εἰς τὰ πλεονεκτήματα πού θὰ ἐπιτύχωμεν. Τελευταίως ἀκόμη ὁ κ. Βαρβαρέσος, μὴ πιστεύων καὶ αὐτός, μὰς συγκρίνει μὲ καθυστερημένας ἀσιατικὰς χώρας, λέγει ὅτι αἱ ζητούμεναι βιομηχαναὶ εἶναι ἀντιοικονομικαί, ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἐπιχειρηματίαι εὐρείας ἀντιλήψεως καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ στηρίζωμεν ἐλπίδας εἰς τὴν βιομηχανίαν. Εἰς τὴν ἰδίαν ἔκθεσιν ὁ κ. Βαρβαρέσος ἐκφράζει ἐπὶ ἄλλων σημείων πολὺ ὀρθότερας ἀντιλήψεις ἀπὸ ἐκείνας πού εἶχε πρὸ ἐτῶν καὶ ἐνομίσαμεν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένωμεν νὰ κληθῇ ὕστερα ἀπὸ μερικὰ χρόνια διὰ νὰ ἀλλάξῃ γνώμην. Εὐτυχῶς δύο ἡμέρας πρὶν ἀναχωρήσῃ ἔκαμε διὰ δηλώσεών του εἰς τὰς ἐφημερίδας πλήρη στροφὴν καὶ ἀπεδέχθη τὴν ὀφελιμότητα τῆς ἱδρύσεως τῶν ζητούμενων μεγάλων βιομηχανιῶν.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ ἱστορία μὰς διδάσκει ὅτι ἡ εὐημερία τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα ὀφείλετο κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν μεταλλουργικὴν βιομηχανίαν τοῦ Λαυρίου.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

Πρέπει λοιπὸν νὰ κάμωμεν νὰ πιστεύσουν εἰς τὴν δυνατότητα αὐτὴν ἐκεῖνοι πού ἐτάχθησαν πρὸς τούτο, ἐκεῖνοι πού κυβερνοῦν τὸ Κράτος καὶ τὰς Κρατικὰς Ὑπηρεσίας, τὰς Τραπεζὰς, ἐκεῖνοι πού διοικοῦν τὰς ὑφισταμένας βιομηχανίας καὶ τὴν πίστιν αὐτὴν θὰ τὴν μεταδώσουν κατὰ κύριον λόγον οἱ τεχνικοὶ ἐπιστήμονες.

Οἱ τεχνικοὶ ἐπιστήμονες πρέπει νὰ ἀποκτήσουν σαφὴ συνειδησιν τῆς ἀποστολῆς των καὶ τῶν ὑποχρεώσεών των ἀπέναντι τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ζῶμεν εἰς τὸν αἰῶνα Τεχνικῆς. Χάρις εἰς τὰς τεχνικὰς προόδους ἡ παραγωγή βιομηχανικῶν προϊόντων ἑκατονταπλασιάσθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας ἑκατονταετίας. Ἡ Τεχνικὴ μὰς παρέχει ἀπεριορίστους δημιουργικὰς δυνατότητας. Οἱ τεχνικοὶ ἐπιστήμονες ἐκπληρῶνουν τὸν προορισμὸν των μόνον ὅταν

δημιουργούν και όταν η δημιουργία των ἔχη ὡς σκοπὸν νὰ ὠφελῆσῃ τὸ κοινωνικὸν σύνολον. Ἐχουν ὑποχρέωσιν νὰ διαφωτίσουν τοὺς Κυβερνήτας τῆς Χώρας, τὰς Κρατικὰς Ὑπηρεσίας, τοὺς ἐπιχειρηματίας καὶ τὴν κοινὴν γνώμην διὰ τὰ ὀφέλη πού μποροῦν νὰ προκύβουν ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν τεχνικῶν γνώσεων. Εἰδικώτερον οἱ 1.000 τεχνικοὶ ἐπιστήμονες χημικοὶ καὶ μηχανικοὶ πού ἀσχολοῦνται μὲ τὴν βιομηχανίαν δὲν ἀρκεῖ νὰ περιορίζωνται εἰς τὴν στενὴν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων των. Πρέπει νὰ ἐπιδιώκουν τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων καὶ τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς, νὰ παρακολουθοῦν τὰς τεχνικὰς προόδους καὶ νὰ μελετοῦν τὰς δυνατότητας ἰδρύσεως νέων βιομηχανιῶν.

Οἱ ἐπιχειρηματία πού θὰ ἀναλάβουν τὰς νέας βιομηχανίας πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει τῶν ὅτι προορισμὸς των δὲν εἶναι μόνον ἡ πραγματοποίησις κερδῶν ἀλλὰ ὅτι ἔχουν καὶ κοινωνικὴν ἀποστολὴν καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης των τοὺς ἐπιβάλλει μεγάλαν ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τοῦ προσωπικοῦ των καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων πρέπει νὰ εἶναι κατὰ τὸ δυνατόν καλύτερα, διότι τότε ὁ πνευματικῶς ἢ σωματικῶς ἐργαζόμενος ἀποδίδει καλύτερον καὶ γίνεται καὶ ὁ ἴδιος καταναλωτὴς βιομηχανικῶν προϊόντων. Ἡ τιμὴ τῶν προϊόντων πρέπει νὰ εἶναι κατὰ τὸ δυνατόν χαμηλοτέρα. Ὁ βιομηχανικός πρέπει νὰ βλέπῃ μακρὰ. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ἰθύνουσαν τάξιν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεώς του δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ ἐργοστασίου του ἀλλὰ ἐκτείνονται πολὺ πέραν αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν χώραν. Διὰ τῆς τακτικῆς πού θὰ ἀκολουθήσῃ μπορεῖ νὰ ἐπηρεάσῃ εὐνοϊκῶς ἢ δυσμενῶς καὶ τὰς κοινωνικὰς συνθήκας καὶ τὴν κοινὴν γνώμην διὰ τὴν ἀντίληψιν πού σχηματίζει διὰ τὴν χρησιμότητα τῆς βιομηχανίας. Ἐχομεν εἰς τὴν Χώραν μας φωτεινὰ παραδείγματα τοιούτων βιομηχανῶν.

Αἱ Τράπεζαι πρέπει νὰ ἐνοήσουν ὅτι ὁ σκοπὸς των δὲν εἶναι μόνον νὰ δέχωνται καταθέσεις μὲ χαμηλὸν τόκον καὶ νὰ δανεῖζον μὲ ὑψηλὸν τόκον. Μὲ τοὺς σημερινούς ὑψηλοὺς τόκους εἶναι ἀδύνατον νὰ δημιουργήσωμεν βιομηχανίαν. Ἐνας ἀπὸ τοὺς σοβαρωτέρους λόγους τοῦ ὑψηλοῦ κόστους τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων εἶναι ὁ ὑψηλὸς τόκος. Εἰς τὴν ἠττημένην Γερμανίαν τὰ δάνεια τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ ἐδόθησαν εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἀτόκως. Ἡ συμβολὴ τῶν Τραπεζῶν πρέπει νὰ εἶναι δημιουργικὴ, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ἐπέκτασιν τῆς βιομηχανίας.

Τὸ Κράτος τέλος πρέπει νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἡ ἰκανότης πρὸς ἐπίβωσιν μιᾶς χώρας δὲν μετράται μόνον εἰς καλλιέργησιμα στρέμματα ἀλλὰ καὶ εἰς χιλιοβατόρια, εἰς τόνους παραγομένου σιδήρου, εἰς τόνους θεϊκοῦ ὀξέος, εἰς χιλιόμετρα δρόμων, σιδηροδρόμων καὶ γραμμῶν ὑψηλῆς τάσεως καὶ ὅτι ὅλα αὐτὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τοὺς Τεχνικούς ἐπιστήμονας καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς Νομικούς. Ἡ παρέμβασις τοῦ Κράτους πρέπει νὰ εἶναι δημιουργικὴ καὶ ὄχι ἀνασταλτικὴ, ὅπως συμβαίνει συνηθέστατα. Ἀναστέλλει ὁ κρατικὸς παρεμβατισμὸς τὴν πρόοδον, διότι ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει ἀνατεθῆ ἡ ἀσκήσις τοῦ παρεμβατισμοῦ δὲν ἔχουν κανένα συμφέρον καὶ φοβοῦνται τὰς εὐθύναις ἐνδεχομένων σφαλμάτων. Καὶ ἔτσι προτιμοῦν νὰ εἶναι νομικῶς ἐν τάξει καὶ νὰ μὴ δημιουργοῦν τίποτα. Ὅταν δὲν δημιουργήσουν, κανεὶς δὲν θὰ τοὺς καταγορήσῃ, ἐνῶ δταν δημιουργήσουν, πάντοτε ἐκ τῶν ὑστέρων θὰ εὐρεθῆ κάποιος νὰ τοὺς κατηγορήσῃ δι' οἰονδήποτε σφάλμα, ἀναπό-

φευκτον εἰς κάθε δημιουργίαν. Καὶ μόνον τὰ ὀλοκληρωτικὰ Κράτη ἀναλαμβάνουν τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων ἔργων καὶ βιομηχανιῶν. Ἐκεῖ ἢ ἡ διοίκησις καλύπτει διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς τὰ συνήθως διαπραττόμενα μεγάλα σφάλματα, ἢ εὐρίσκειται κάποιος ὑπεύθυνος διὰ νὰ τὰ πληρώσῃ μὲ σκληρὰν τιμωρίαν.

Κατὰ κανόνα εἶναι καλύτερον νὰ γίνῃ ἓνα ἔργον ἔστω καὶ μὲ σφάλματα παρὰ νὰ μὴ γίνῃ τίποτε. Ἄλλωστε εἰς ἓνα δημοκρατικὸν περιβάλλον εἶναι πολὺ εὐκόλον νὰ ἀκουσθοῦν ἐλευθέρως αἱ γνώμαι ὄλων καὶ νὰ γίνουν ὀλιγώτερα σφάλματα, ἀρκεῖ νὰ μὴ χαθῶμεν εἰς ἐπιτροπὰς καὶ εἰς συμβουλία. Πρέπει ἐπίσης νὰ τιμωροῦνται δικαίως οἱ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ζημιούντες τὴν Ἐθνικὴν οικονομίαν.

Ἐλέγχουν σήμερον αἱ Κρατικαὶ Ὑπηρεσίαι τὰς λειτουργούσας βιομηχανίας καὶ καθορίζουν τὰς τιμὰς πωλήσεως τῶν προϊόντων των μὲ κριτήριον τὴν τιμὴν κόστους, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὀρίζεται ἓνα ὠρισμένον ποσοστὸν κέρδους, ἐμφανίζεται δὲ ἡ ἐξῆς περιέργος συνέπεια. Αἱ βιομηχανία ἔχουν κάθε συμφέρον νὰ δικαιολογήσουν ὅσον τὸ δυνατόν ὑψηλότερον κόστος, διὰ νὰ τοὺς καθορισθῇ μεγαλύτερον κέρδος. Ἀδιαφοροῦν λοιπὸν διὰ τὴν τιμὴν τῶν πρώτων ὑλῶν, ἀδιαφοροῦν διὰ τὰ ἔξοδα καταργασίας, ἐπιδιώκουν ἴσως νὰ τὰ ἐμφανίσουν ὑψηλότερα ἐφ' ὅσον αὐτὰ θὰ ληφθοῦν ὡς κριτήριον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς πωλήσεως καὶ τέλος ἀδιαφοροῦν διὰ τὴν τελειοποίησιν τῶν ἐγκαταστάσεων των, διότι ἡ τελειοποίησις αὐτῆ θὰ τοὺς ἐλαττώσῃ τὸ κόστος καὶ συνεπῶς καὶ τὸ κέρδος, ἐνῶ ὁ συναγωνιστὴς των μὲ τὰς ἀπρηχαιώμενας ἐγκαταστάσεις θὰ δικαιούται νὰ κερδίσῃ περισσότερα καὶ θὰ εἶναι νομικῶς ἐν τάξει. Αὐτὰ τὰ περίεργα δημιουργεῖ ὁ παρεμβατισμὸς ἑνὸς Κράτους διοικουμένου ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ νομικὴν καὶ ὄχι μὲ τεχνικὴν ἀντίληψιν.

Τὸ Κράτος εἶναι καὶ κακὸς ἐπιχειρηματίας. Τὸ κολῶς ἐννοούμενον πνεῦμα οικονομίας, τὸ πρακτικὸν πνεῦμα, λείπει ἀπὸ τὰς Κρατικὰς ἐπιχειρήσεις. Δημιουργεῖται ἀτελεῦττος γραφειοκρατία, ἡ Κρατικὴ ἐπιχείρησις γίνεται δυσκίνητος καὶ δύσκαμπτος καὶ γεννῶνται πολλὰ περιττὰ δαπάναι πού πρέπει νὰ πληρωθοῦν ἀπὸ τὸν καταναλωτὴν μὲ ὑψηλὸν κόστος τῶν προϊόντων. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ μὲ τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἀποκτήσωμεν ποτὲ τὰς ἠλεκτροφόρους βιομηχανίας πού ὀραματιζόμεθα.

Οἱ ἐκάστοτε κυβερνῶντες τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ σέβωνται τὰς συμβάσεις πού ἔκαμαν εἰς τὸ παρελθὸν ἄλλαι Κυβερνήσεις. Δὲν θὰ κατορθώσωμεν ποτὲ νὰ προσελκύσωμεν ξένα κεφάλαια, δταν οἱ χρηματοδοτὰ δὲν ἀποκτήσουν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ ὅτι θὰ τηρηθοῦν αἱ ἀναληφθεῖσαι ἀπὸ τὰς προκατόχους Κυβερνήσεις ὑποχρεώσεις, δταν αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος δίδει τὸ παράδειγμα τῆς κακοπιστίας, καὶ θὰ παραπονούμεθα πάντοτε ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ Κεφάλαια ἐπιζητοῦν ἀσφαλῆ τοποθέτησιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Λέγεται ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔχει χρήματα διὰ νὰ ἐκτελέσῃ παραγωγικὰ ἔργα καὶ ὅτι ἂν ἐκδώσῃ νέον χαρτομίσμα δὲν θὰ ἔχη ἀντίστοιχον κάλυμμα. Ὅταν ἰδρῦται μία μετοχικὴ ἐπιχείρησις, δανεῖζεται χρήματα διὰ τῆς ἐκδόσεως μετοχῶν. Οἱ μέτοχοι τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῆς δὲν ἔχουν ἀντίκρυσμα, διὰ τὰ χρήματα πού διέθεσαν, χυ-

σόν, αλλά τās έγκαταστάσεις και τὰ υπό κατεργασίαν ύλικά, αλλά τὸ σπουδαιότερον αντίκρουσμα πὸς ἔχουν εἶναι ἡ ἐργασία ἐκείνων πρὸς τοὺς ὁποίους ἐνεπιστεύθησαν τὰ χρήματά των, διότι αὐτὴ ἀξιοποιεῖ τὰ ύλικά και τās ἐγκαταστάσεις και αὐτὴ δημιουργεῖ νέον πλοῦτον. Αἱ σκέψεις αὐταὶ πρέπει νὰ ἰσχύσουν και διὰ τὸ Κράτος. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ ἀντίκρουσμα χρυσοῦ διὰ νὰ ἐκτελεσθοῦν παραγωγικὰ ἔργα. Ἴσως ὅταν περισσεύῃ ὁ χρυσὸς δὲν πολυχρειάζονται τὰ παραγωγικὰ ἔργα. Τὸ ἀντίκρουσμα πρέπει νὰ εἶναι ἡ παραγωγικὴ ἐργασία πὸς θὰ δημιουργήσῃ νέον πλοῦτον. Ἄλλωστε, μήπως δὲν εἶναι ἀρκετὸν ἀντίκρουσμα ὁ λιγνίτης και τὰ μεταλλεύματα πὸς εἶναι μέσα εἰς τὴν γῆν, τὰ νερὰ πὸς χύνονται εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ ἄλατι πὸς περιέχει ἡ θάλασσά μας και τὸ ἄζωτον πὸς περιέχει ὁ ἀέρας μας; Ἄς προχωρήσωμεν λοιπὸν εἰς τὴν ἐκδοσὶν παραγωγικοῦ χαρτονομισματος.

Πάσχομεν ἀπὸ ἔλλειψιν ἐργασίας και αὐτὸ ἔχει δημιουργήσει τὴν χαμηλὴν ἀμοιβὴν και τὸ χαμηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον. Σημαντικὸν μέρος τοῦ πληθυσμοῦ μας παραμένει ἀνεργον, ἢ ἀσχολεῖται μὲ μὴ παραγωγικὰς, παρασιτικὰς ἐργασίας, ζῆ δηλαδὴ εἰς θάρος τῶν ἐργαζομένων και ὑποβιβάζει τὸν μέσον ὄρον τοῦ εἰσοδήματος τοῦ συνόλου. Ἐχομεν συνεπῶς ὑποχρεώσιν νὰ δημιουργήσωμεν ἐργασίαν, διὰ νὰ δώσωμεν τὴν δυνατότητα εἰς ὅλους νὰ ἐργασθοῦν παραγωγικῶς. Ἡ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος δημιουργίας συνεχοῦς και τακτικῆς ἐργασίας. Δὲν εἶναι δὲ μόνον τὸ προσωπικὸν τοῦ νέου ἐργοστασίου πὸς εὐρίσκει ἐργασίαν. Ὅσοι παρηκολούθησαν τὴν ἴδρυσιν νέων ἐργοστασίων εἰς ἐπαρχίας και εἰς χωρία γχωρίζουν ὅτι πάλυ γρήγορα δημιουργεῖται γύρω ἀπὸ τὸ Ἐργοστάσιον μία νέα ζωὴ και κίνησις ἀπὸ τὸ προσωπικὸν και ἀπὸ τοὺς συναλλασσόμενους, ἀναπτύσσεται νέα συγκοινωνία, ἀνοίγουν καταστήματα, και γενικῶς εὐρίσκει ἐργασίαν κόσμος πολὺ περισσότερος ἀπὸ ἐκεῖνον πὸς ἐργάζεται μέσα. Ἐχει ὑπολογισθῆ ὅτι αἱ δευτερογενεῖς και τριτογενεῖς ἀπασχολήσεις δημιουργοῦν κατὰ μέσον ὄρον ἐργασίαν διὰ πενταπλάσιον ἀριθμὸν ἀτόμων ἀπὸ τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐργοστασίου.

Αὐτὸς εἶναι ἓνας σοβαρῶτατος λόγος μαζί μὲ πολλοὺς ἄλλους, διὰ τὸν ὁποῖον αἱ νέαι βιομηχανίαι πρέπει νὰ ἱδρυθοῦν εἰς ἐπαρχίας. Αἱ ἑλληνικαὶ ἐπαρχίαι παραζώνουν, ἐνῶ αἱ μεγάλαι πόλεις και ἰδιαιτέρως ἡ πρωτεύουσα ἔχουν γεμίσει ἀπὸ παρασιτικῶς ἐργαζομένους ἢ φυτοζωοῦντας ἀνέργους. Μὲ τὴν ἴδρυσιν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν θὰ δώσωμεν νέαν ζωὴν εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐπαρχίας. Ὁ Πολιτικὸς κόσμος πρέπει νὰ ἀναλάβῃ σταυροφορίαν διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ. Μέχρι πρὸ ὀλίγου ἀκόμη τὰ πολυώνυμα διαπύλια τέλη ἀπετέλουν σοβαρὸν ἐμπόδιον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν. Εὐτυχῶς ἀπληλλάγημεν ἀπὸ τὸ ὄγος αὐτὸ. Πρέπει τῶρα νὰ λείψουν και ὅλα τὰ ἄλλα προνόμια πὸς παρέχονται εἰς τὰς βιομηχανίας τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων σοβαρῶτατον εἶναι ἡ εὐθηνὴ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια και αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας ἀποστολάς τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἐλεκτρισμοῦ.

Λέγεται ὅτι ἡ ἴδρυσιν τῶν νέων βιομηχανιῶν θὰ συναντήσῃ ἀνυπερβλήτους δυσκολίας ἀπὸ ἔλλειψιν εἰδικευμένου προσωπικοῦ. Αὐτὸ πὸς τὸ λέγουν ἀσφαλῶς εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν και δὲν γνωρίζουν τὰς ἱκανότητας τοῦ Ἑλλήνος. Βεβαίως θὰ χρειασθῶμεν εἰς τὴν ἀρχὴν ὀρισμένους ξένους εἰδικούς ἀλλὰ πολὺ γρήγορα θὰ εἴμεθα εἰς

θέσιν νὰ συνεχίσωμεν και νὰ προδεύσωμεν μόνοι μας.

Εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν νέων βιομηχανιῶν μπορεῖ νὰ συμβάλῃ σημαντικῶτα ὁ ἡμερήσιος και περιοδικὸς τύπος. Ἄς ἀφήσῃ τὴν ἀπέραντον πολιτικολογίαν και σκανδαλοθηρίαν και ἄς διαφωτίσῃ τὴν κοινὴν γνώμην διὰ τὰς δυνατότητας πὸς παρέχει ἡ σημερινὴ Τεχνικὴ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ βιοτικῶ ἐπιπέδου. Ἄς δώσῃ μερικὰς σαφεῖς εἰκόνας διὰ τὰς ἀνάγκας πὸς ἔχομεν και διὰ τὸ τί πρέπει νὰ γίνῃ ὥστε νὰ κατορθώσῃ και ἡ Ἑλλάς νὰ ζῆσῃ ὡς πραγματικὰ ἐλεύθερον Κράτος και τότε θὰ ἐκπληρώσῃ καλύτερον τὸν προορισμὸν τῆς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Δὲν δραματίζομαι ὅτι αἱ νέαι βιομηχανίαι θὰ ἱδρυθοῦν ἐντὸς 1 ἢ 2 ἐτῶν, οὔτε ὅτι μὲ τὴν ἴδρυσιν αὐτῶν θὰ ἐπιτύχωμεν διὰ μαγείας και χωρὶς ἄλλην προσπάθειαν τὴν κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ μας Ἴσοζυγίου. Διὰ νὰ γίνουν ὅμως, πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν τὸ ταχύτερον. Ἐνδείκνυται νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ ἄζωτον, πὸς δὲν χρειάζεται ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν ἀλλὰ λιγνίτην, ἀέρα, νερό, και ἄλλας ἐγχωρίους πρῶτας ὕλας. Νὰ προχωρήσωμεν ἀμέσως εἰς τὴν ραφινερίαν τοῦ πετρελαίου, ἢ ὁποῖα ἐπίσης ἔχει αὐτάρκειαν εἰς ἐνέργειαν. Νὰ ἀρχίσωμεν συγχρόνως τὴν ὀργάνωσιν τῆς ζαχαροβιομηχανίας, ἢ ὁποῖα χρειάζεται συντονισμὸν μὲ τὴν καλλιέργειαν τῶν τεύτλων. Παρὰλλῆλως τέλος νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐνεργειακῶν ἔργων και νὰ προετοιμάσωμεν τὰς ἠλεκτροδόρους βιομηχανίας. Δὲν ξεύρω τί εἶδους ἀντιδράσεις θὰ ἐκδηλωθοῦν ἀπὸ Ἑλληνικῆς και ξένης πλευρᾶς, ἀλλὰ ἀπὸ ὅποιοῦποτε και ἂν προέλθουν, ἔχει ὑποχρεώσιν ἡ Κυβέρνησις νὰ τὰς υπερτηδῆσῃ. Πρέπει οἱ ξένοι φίλοι μας νὰ πεισθῶν, ἀλλὰ και ἂν δὲν πεισθῶν τότε νὰ εὐρεθῆ τρόπος νὰ προχωρήσωμεν και χωρὶς τὴν ἔγκρισίν των. Εἶναι ἀκατανόητον νὰ προμηθεύεται σήμερον ἡ Ἑλλάς παράγωγα ἀζώτου και πετρελαίου ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, ὅταν μπορῆ ἔξ ἴσου καλὰ νὰ τὰ παράγῃ ἡ ἴδια. Προσεφέραμεν ἀρκετὰ εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἐλευθερίαν, και πρέπει τῶρα νὰ βοηθηθῶμεν διὰ τὸ ἀποκτήσωμεν και τὴν οικονομικὴν μας ἐλευθερίαν. Σὰς συνοψίζω τὸ ἀποτέλεσμα πὸς μπορούμεν νὰ περιμένωμεν ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας ἐντὸς μίας διεκαετίας. Αὐξήσις τοῦ ἔθνικοῦ μας εἰσοδήματος κατὰ 150 ἑκατομμύρια δολλάρια. Βελτίωσις τοῦ ἐμπορικοῦ μας Ἴσοζυγίου κατὰ 100 ἑκατομμύρια δολλάρια. Παροχὴ συμπληρωματικῆς ἐργασίας εἰς 130.000 ἄτομα.

Δὲν δραματίζομαι ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ γίνῃ διὰ μίαν χώρα βιομηχανικὴ. Ἡ γεωργία θὰ ἐξακολουθῆ νὰ εἶναι προφανὸς βάσις τῆς οἰκονομίας μας, ἀλλὰ διὰ νὰ προκοφῇ και ἡ Γεωργία ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ ἀρδεύσεις, διὰ τὰς ὁποίας σημαντικὸν ρόλον πρόκειται νὰ παίζουν τὰ ὕδρηνλεκτρικὰ ἔργα, ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ χημικὰ λιπάσματα και γεωργικὰ μηχανήματα και ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ βιομηχανίαν διὰ νὰ ἀξιοποιήσῃ καλύτερον τὰ προϊόντα τῆς.

Πρέπει νὰ ἐνοήσωμεν ὅλοι ὅτι εἴμεθα τὸ προσωπικὸν μίαν και μόνην μεγάλην τεχνικοοικονομικῆς ἐπιχειρήσεως, ἢ ὁποῖα ὀνομάζεται ΕΛΛΑΣ, εἰς αὐτὴν ἀνήκομεν και ἀπὸ αὐτὴν ἐξαρτῶμεθα και πρέπει νὰ πιστεῦσωμεν ὅλοι ὅτι ἔχομεν τὰς δυνατότητας νὰ ζήσωμεν πολὺ καλύτερον ἀπὸ τὸν τρόπον πὸς ζῶμεν σήμερον και ἀντὶ νὰ ἀδρανοῦμεν δυστυχούντες και ἐπαιτούντες νὰ φροντίσωμεν νὰ δημιουργήσωμεν τὴν εὐημερίαν μας.